

Factsheet vleermuizen

NA-ISOLATIE

Shutterstock

WAT

Rekening houden met vleermuizen bij na-isolatie

Ongeveer de helft van de Nederlandse soorten vleermuizen verblijft overdag in spouwmuren of in daken. Door bij na-isolatie rekening te houden met hun aanwezigheid voorkomt u dat vleermuizen worden gedood en biedt u hen vervangende verblijfplaatsen aan.

Profiterende soorten

Gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, tweekleurige vleermuis en meervleermuis zijn voor verblijfplaatsen sterk afhankelijk van spouwmuren en daken van gebouwen.

WAAROM

Schaalgrootte en actualiteit

- In Nederland zijn de buitenwanden van veel woningen opgebouwd als spouwmuur. Een spouwmuur bestaat uit twee muren met daartussen een luchtspouw met een breedte van 5,5 à 6cm, soms gedeeltelijk gevuld met steenwol. Bij daken is er een soortgelijke ruimte tussen de dakpannen en de dakbetimmering.
- Na-isoleren is één van de meest kosteneffectieve energiebesparende maatregelen bij bestaande woningen. Dit doet men door het aanbrengen van isolatieplaten of het inspuiten van isolatiemateriaal. Bij inspuiten wordt, via in de buitenmuur geboorde gaten, isolatiemateriaal de spouw ingeblazen.
- Om de klimaatdoelstellingen te halen streeft Nederland ernaar om vanaf 2021 het aantal jaarlijks te isoleren woningen op te schalen naar 200.000 per jaar in 2030 (bron: Rijksoverheid).

Impact op vleermuizen

- Vleermuizen slapen overdag en reageren niet snel op dreigende werkzaamheden. Bij na-isolatie van de spouw of het dak kunnen op dat moment aanwezige dieren levend worden begraven of ingesloten, of raken ernstig verkleefd door lijmstoffen (zie foto).
- De verblijfplaatsen zelf gaan (op grote schaal) verloren.
- Na-isolatie kan eerst lokaal, en later ook landelijk een sterk negatief effect op vleermuizen hebben. Dit geldt niet alleen voor kwetsbare soorten als meervleermuis of laatvlieger, maar ook voor de algemeen voorkomende gewone dwergvleermuis.
- Een vleermuisvrouwje krijgt één jong per jaar. Wanneer kraamgroepen, of grote groepen overwinterende dieren worden gedood, duurt het decennia voordat herstel kan optreden.

Ronald van Os

HOE

Erik Korsten

Erik Korsten

Vleermuisvriendelijke na-isolatie

Omdat vleermuizen wettelijk beschermd zijn wordt van u verwacht dat u bij na-isolatie deze dieren geen schade toebrengt. De aanwezigheid van vleermuizen in een spouwmuur of dak is echter niet altijd direct zichtbaar. Hoe kun je dan toch vleermuisvriendelijk werken?

- Vraag bij uw gemeente na of er belangrijke verblijfplaatsen van vleermuizen in uw directe omgeving bekend zijn. Steeds meer gemeentes hebben een gemeentebreed beeld van de verblijfplaatsen van vleermuizen of werken daaraan. Vraag aan uw gemeente of zij u kunnen helpen om vleermuisvriendelijk te werken.
- Vraag de partij die voor u na-isoleert om dit vleermuisvriendelijk te doen.
- Ziet u kleine keuteltjes langs buitenmuren of op het terras, op vensterbanken, op ramen of op de zolder onder kieren in het dak? Dan kunnen dat vleermuiskeuteltjes zijn, afkomstig van (periodiek) in het gebouw verblijvende vleermuizen. Vleermuiskeuteltjes hebben ongeveer het formaat van hagelslag en vallen tussen je vingers als stof uit elkaar.
- Als er verblijfplaatsen van vleermuizen in de te na-isoleren woning aanwezig zijn dan moet dit verlies worden gecompenseerd. Uitgangspunt is het aanbieden van duurzame ingebouwde voorzieningen aan ten minste één zijde van het gebouw.
- Ook als er geen vleermuizen verblijven, is het bij na-isolatie of renovatie plaatsen van één of meerdere (inbouw-)vleermuiskasten gunstig voor de bescherming van vleermuizen.
- Bent u geen particulier en wilt u één of meerdere woningen gaan isoleren? Vraag dan een natuurtoets aan bij een ecologisch adviesbureau. Zij onderzoeken de aanwezigheid van vleermuizen in uw project en adviseren hoe u zo goed mogelijk rekening kunt met aanwezige vleermuizen. Voor meer informatie, kijk op www.netwerkgroenebureaus.nl.

Karl van Ginderdeuren

Na-isolatie en de wet

- Het is verboden vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te beschadigen of te vernielen, en om dieren opzettelijk te doden of te verwonden. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, dus ook als ze in een seizoen afwezig zijn.
- Wanneer van een geplande na-isolatie niet kan worden uitgesloten dat de wet wordt overtreden, mag deze niet zondermeer worden uitgevoerd. Zie voor meer informatie: www.zoogdiervereniging.nl/wnb/sloop-bouw-en-renovatie

EXTRA INFO

Meer informatie en voorbeelden

- De brochure "Verbouwplannen? Denk aan vogels en vleermuizen" geeft tips voor het behoud van vogels en vleermuizen bij na-isolatie en renovatie. www.vogelbescherming.nl/verbouwplannen
- De Checklist Groen Bouwen biedt voorbeelden en praktische tips voor het inbouwen van vleermuiskasten bij nieuwbouw, renovatie en na-isolatie. www.checklistgroenbouwen.nl

Zie ook:
vleermuisfactsheet:

- Gewone dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Meervleermuis
- Gewone grootoorvleermuis

www.bouwnatuurinclusief.nl/downloads

Deze factsheet is mede tot stand gekomen met financiële steun van:

Provincie Noord-Brabant

Erik Korsten